
CARSTEN ØSTERBY
Holmgårdvej 84
7660 Bækmarksbro

3. august 2017

Teknik & Miljø

Rådhusgade 2
7620 Lemvig
Telefon: 9663 1200

Mail: teknik@lemvig.dk

J.nr.: 09.17.18P19-0116

S.nr.: 140009

B.nr.: 1199247

Ref.: SIBN

Dir.tlf.: 9663 1112

Miljøgodkendelse,

Version 3,

Q-gruppen 01-02-2017

Tillægsgodkendelse af Lillebjerg Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro

Lillebjerg, 1962

Godkendelse af
Annoncedato

den 3. august 2017
den 7. august 2017

Indholdsfortegnelse

Datablad	3
Læsevejledning	4
1.1. Beskrivelse af projektet	6
1.2. Afgørelse	6
1.3. Ikke teknisk resumé	7
1.4. Vilkår	7
1.5. Offentlighed og høring	11
1.6. Klagevejledning	13
2. Generelle forhold	15
2.1. Meddelelsespligt	15
2.2. Gyldighed	15
2.3. Revurdering og retsbeskyttelse	15
3. Anlægsbeskrivelse	18
3.1. Lokalisering	18
3.1.1. Landskabelige forhold	19
3.2. Dyrehold, staldanlæg og management	20
3.3. Energi- og vandforbrug	23
3.4. Gener	24
3.4.1. Lugt	24
3.4.2. Støj	24
3.4.3. Lys	25
3.4.4. Fluer og skadedyr	25
3.4.5. Støv	26
3.4.6. Transport	26
3.5. Forurening	26
3.5.1. Spildevand herunder regnvand	26
3.5.2. Husdyrgødning og foder	27
3.5.3. Affald	27
3.5.4. Råvarer og hjælpepestoffer	27
3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld	28
3.6. Ammoniaktab – generelt	28
3.7. Ammoniakpåvirkning af natur	29
3.7.1. Beskyttet natur	29
3.7.2. Habitatvurdering	30
4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)	33
<i>Bilag</i>	35

Datablad

Ansøger	Lene Gadgaard Lemvigegnens Landboforening Industrivej 53 7620 Lemvig lg@lemvig-landbo.dk for Carsten Østerby Holmgårdvej 84 7660 Bækmarksbro Tlf.: 40 44 13 59 lillebjerg@mail.dk
Husdyrbrugets adresse	Holmgårdvej 84 7660 Bækmarksbro
Matrikelnummer	15u, Møborg Ejerlav,, Møborg
Virksomhedens art	Smågrisproduktion og slagtesvin
Kontaktperson	Mathias Østerby Holmgårdvej 84 7660 Bækmarksbro Tlf.: 22 64 57 20
CVR-nummer	13 94 62 05
CHR-nummer	58 351
P-nummer	1.000.654.104
Tilsynsmyndighed	Lemvig Kommune
Forside	Luftfoto af Lillebjerg, 1962 Sylvest Jensen Luftfoto http://www.kb.dk/danmarksetfraluften

Læsevejledning

Denne miljøgodkendelse er opdelt i to hovedafsnit. Første del udgøres af selve godkendelsen med de vilkår, Lemvig Kommune stiller vedrørende indretning og drift.

Anden del er den miljøtekniske beskrivelse og vurdering. Her er ejendommens anlæg beskrevet nærmere, og der er redegjort for den påvirkning, husdyrbruget forventes at have på omgivelserne.

Sagen er behandlet efter LBK nr. 256 af 21. marts 2017 om miljøgodkendelse m. v. af husdyrbrug, pr. 1. august 2017 med titlen ***Lov om Husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v.***, herefter også kaldet Husdyrbrugsloven.

*Tillægsgodkendelse
med vilkår*

1.1. Beskrivelse af projektet

Det søgte projekt indebærer, at den eksisterende smågrise- og slagtesvineproduktion på Lillegård ændres til ren smågriseproduktion.

Der etableres ny smågrisestald og farestald i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse.

Dyreholdet ændres **fra** 310 årssøer, 9.300 smågrise, 150 polte og 6.400 slagtesvin **til** 900 årssøer, 640 slagtesvin/sopolte og 35.000 smågrise.

Ansøgningsskema 97 274 er indsendt via det digitale ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk den 21. marts 2017.

1.2. Afgørelse

Lemvig Kommune godkender det søgte projekt.

Tillægsgodkendelsen er givet på vilkår, der har til hensigt at beskytte den omgivende natur og miljø, samt de omkringboende.

Husdyrbruget godkendes efter Husdyrbrugslovens § 12, stk. 3.

Lemvig Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg og arealer, herunder, at der anvendes den bedste tilgængelige teknik. Endvidere vurderer kommunen, at husdyrbruget ved at efterleve vilkår i godkendelsen kan drives uden væsentlige påvirkninger af miljøet.

Vær opmærksom på at godkendelser og tilladelser efter anden lovgivning, for eksempel udlednings-, nedrivnings- og byggetilladelse, ikke er indeholdt i denne godkendelse, men skal søges særskilt hos Lemvig Kommune.

På Lemvig Kommunes vegne den 3. august 2017.

Simon Bach Nielsen

Miljøingeniør

1.3. Ikke teknisk resumé

Ansøgers beskrivelse

Der søges om udvidelse af slagtesvinebesætningen fra på 310 søer, 9.300 smågrise 7-35,8 kg og 6.400 slagtesvin 35,8-105 samt 150 polte 65-104 kg til 900 søer med smågrise til 30 kg samt 640 30-100 kg polte. Dette svarer til en ændring i DE fra 294,6 til 373,31 DE.

Der bygges ny farestald og smågrisestalden udvides. De eksisterende stalde vil blive udnyttet optimalt. Slagtesvinestalden tages i brug som drægtighedsstald.

1.4. Vilkår

Tillægsgodkendelsen indeholder en række konkrete vilkår for husdyrbrugets drift, indretning og kontrol. Vilkårene skal medvirke til at sikre

- at indretning og drift af husdyrbruget sker i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet samt den miljøtekniske beskrivelse og vurdering
- at yderligere miljøkrav, fastsat på grundlag af kommunens vurdering af ansøgningen, overholdes
- at risikoen for, at der forekommer forurening eller gener ud over de forventede ifølge miljøvurderingen, minimeres.

Husdyrbruget skal indrettes og drives i overensstemmelse med de oplysninger, der fremgår af ansøgningsmaterialet, den vedlagte miljøtekniske beskrivelse og vurdering, samt godkendelsens vilkår.

1. Produktionstilladelse

Dyreholdet på husdyrbruget må maksimalt udgøre

900 årssøer

35.000 smågrise (7,2 – 30 kg)

640 sopolte (30 – 100 kg)

Produktionen må på intet tidspunkt overstige de begrænsninger, der følger af anden lovgivning.

2. Tidsfrist

Denne miljøgodkendelse bortfalder, hvis den ikke er udnyttet senest 6 år efter, at den er meddelt.

3. Placering af projekterede stalde, gyllebeholder og silo

Den projekterede farestald og udvidelse af eksisterende smågrisestald skal placeres som angivet på bilag 2.

Facader og tagbeklædning skal udføres i materialer og farver, svarende til de eksisterende stalde.

4. Staldsystem i projekteret farestald

Projekteret farestald skal indrettes til løsgående søer med smågrise i stier med delvist fast gulv efter principperne i *Farestald - indretning*; <http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Stiindretning/Farestald>

Farestalden skal indrettes med maksimalt 250 stipladser til diegivende søer, eksklusiv sygestier.

Der må ikke etableres gyllekumme under det faste gulv.

5. Staldsystem i projekteret smågrisestald

Projekteret smågrisestald skal indrettes som to-klimastald med delvist fast gulv efter principperne i *Smågrisestald – Indretning To-klimastier med delvist spaltegulv*;

<http://svineproduktion.dk/Viden/I-stalden/Staldsystem/Stiindretning/Smaagrisestald>

Smågrisestalden skal indrettes med maksimalt 3.333 stipladser til smågrise, eksklusiv sygestier.

Der må ikke etableres gyllekumme under det faste gulv.

6. Gyllekølingsanlæg i fare- og smågrisestald

Alle gyllekanalerne i projekteret farestald og projekteret og eksisterende smågrisestald, i alt ***1.700 m²** skal forsynes med køleslanger, der er forbundet til en varmepumpe.

a. Varmepumpen skal levere en årlig køleydelse på mindst ***245.529 KWh**.

b. Der skal være monteret en typegodkendt energimåler på varmepumpen. Energimåleren skal være forsynet med automatisk datalogger, der registrerer den månedlige og årlige køleydelse målt i KWh.

Alternativt kan der installeres en typegodkendt timetæller, som registrerer varmepumpens driftstimer.

c. Gyllekølingsanlægget skal være forsynet med et trykovervågningssystem, en alarm, samt en sikkerhedsanordning, der i tilfælde af lækage stopper gyllekølingsanlægget. Gyllekølingsanlægget må ikke kunne genstarte automatisk.

- d. Vedligeholdelse af gyllekølingsanlægget skal ske i overensstemmelse med producentens vejledning. Vejledningen skal opbevares på husdyrbruget.
- e. Der skal indgås en skriftlig aftale med en godkendt montør med VPO-certifikat eller en tilsvarende certificering om kontrol og service af gyllekølingsanlægget mindst én gang årligt.

Den årlige kontrol skal som minimum bestå af afprøvning og funktionssikring af trykovervågningsystemet, alarmer, samt sikkerhedsanordningen.

- f. Enhver form for driftsstop skal noteres i logbog med angivelse af årsag og varighed.

Registreringen fra datalogger/timetæller, den skriftlige kontrolaftale, de årlige kontrolrapporter samt øvrige servicereporter skal opbevares på husdyrbruget i mindst fem år og forevise på tilsynsmyndighedens forlangende.

**Estimeret værdi – køleydelsen skal beregnes ud fra den faktiske gylleoverflade i fare- og smågrisestald.*

7. Fodervilkår, reduceret råprotein

Den totale mængde N ab dyr pr. år beregnet som Kg N ab dyr pr. årssø x antallet af årssøer skal være mindre end 21.302 kg N pr. år.

Kg N ab dyr pr. årssø beregnes ud fra følgende ligning:

$$((\text{FEso pr. årssø} \times \text{gram råprotein pr. FEso}) / 6250) - 1,98 - (\text{antal fravænnede pr. årssø} \times \text{fravænningsvægt} \times 0,0257).$$

Ovenstående er beregnet ud fra forudsætningerne i nedenstående tabel. De enkelte forudsætninger er ikke bindende, men vilkårligningen skal samlet set overholdes.

Faktor	Værdi
Antal søer	900
Antal fravænnede grise	30
fravænningsvægt, kg	7
FEso pr. sø	1.510
Gram råprotein pr. FEso	128,95
Kg N ab dyr pr. sø	23,78

8. Egenkontrol, foder

Der skal føres en logbog eller en produktionskontrol, hvoraf følgende skal fremgå:

- foderforbrug pr. årssø
- det gennemsnitlige indhold af råprotein pr. FEso i de anvendte blandinger.

Kg N ab dyr skal på baggrund af logbogens eller produktionskontrollens oplysninger beregnes for en sammenhængende periode på minimum 12 måneder i perioden 15. september til 15. februar, svarende til den periode, der gælder for beregning af type-2 korrektionsfaktoren i gødningsregnskabet.

9. Overdækning af gyllebeholder

Ejendommens to gyllebeholdere på henholdsvis 3.200 m³ og 2.500 m³ skal være forsynet med fast overdækning.

10. Vandinstallationer i projekteret slagtesvinestald

Der skal anvendes drikkekopper, drikkekar eller vandinstallationer med et tilsvarende lavt vandspild (ikke frit ophængte vandventiler) i det projekterede staldbyggeri.

11. Lavenergibelysning

Nye lyskilder, udtjente pærer, lysstofrør og andre lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning.

12. Serviceaftale for ventilationsanlæg

Ejendommens ventilationsanlæg skal mindst en gang årligt efterses og i fornødent omfang repareres af en fagkyndig. Dokumentation for servicetjek og udførte reparationer skal kunne forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

13. Energikonsulent

Husdyrbruget skal senest et år efter ibrugtagningen af godkendelsen udarbejde en handleplan for at udføre ressourcebesparende tiltag. Handleplanen skal udarbejdes i samarbejde med en energikonsulent og sendes til Lemvig Kommune, når den foreligger.

14. Flue- og skadedyrsbekæmpelse

På husdyrbruget skal der foretages effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de af Aarhus

Universitet, Institut for Agroøkologi, fastsatte retningslinjer herom.

15. Beholder til opsamling af vaskevand, restvand m.v.

Husdyrbruget skal til enhver tid råde over 9 måneders opbevaringskapacitet for restvand, vaskevand, flydende husdyrgødning, m.v.

16. Kontrolvilkår og egenkontrol

For at kunne kontrollere at husdyrbruget overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal husdyrbruget opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

- Årlige opgørelser af husdyrbrugets samlede vand- og energiforbrug.

1.5. Offentlighed og høring

Høring af ansøger og interessenter

Kommunens forslag til miljøgodkendelse har været sendt i høring hos ansøger og ansøgers rådgiver.

Herefter er naboer, interesseorganisationer og andre berørte orienteret om forslaget ved 3 ugers høring. Følgende er hørt:

- Holmgårdvej 55, 7660 Bækmarksbro
- Holmgårdvej 57, 7660 Bækmarksbro
- Holmgårdvej 63, 7660 Bækmarksbro
- Holmgårdvej 73, 7660 Bækmarksbro
- Holmgårdvej 88, 7660 Bækmarksbro
- Kræmmergårdvej 55, 7660 Bækmarksbro
- Kræmmergårdvej 57, 7660 Bækmarksbro
- Kræmmergårdvej 59, 7660 Bækmarksbro
- Kræmmergårdvej 65, 7660 Bækmarksbro
- Kræmmergårdvej 67, 7660 Bækmarksbro
- Kræmmergårdvej 68, 7660 Bækmarksbro
- Kræmmergårdvej 75, 7660 Bækmarksbro
- Nordenbjergvej 6, 7660 Bækmarksbro
- Nordenbjergvej 10, 7660 Bækmarksbro

- Danmarks Naturfredningsforening, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk og dnlemvig-sager@dn.dk
- Det Økologiske Råd, husdyr@ecocouncil.dk
- Holstebro Museum, mette.klingenberg@holstebro-museum.dk

Lemvig Kommune har ikke modtaget hørings svar ved nabohøringen.

Offentliggørelse

Miljøgodkendelsen offentliggøres på Lemvig Kommunes hjemmeside, www.lemvig.dk den 7. august 2017 samt ved annoncering i Lokalavisen i Lemvig. Følgende har fået meddelelse om udarbejdelse af godkendelsen:

- Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro
- Lemvigegnens Landboforening, lg@lemvig-landbo.dk
- Embedslægeinstitutionen Midtjylland, Sundhedsstyrelsen, Lyseng Allé 1, 8270 Højbjerg, senord@sst.dk
- Danmarks Naturfredningsforening, Masedøgade 20, 2100 København Ø, dnlemvig-sager@dn.dk
- Danmarks Naturfredningsforenings lokalkomiteé v/Jens Johan Brogaard, Torsvej 111, 7620 Lemvig, jens.johan.brogaard@altiboxmail.dk
- Dansk Ornitologisk Forening – Vestjylland, lemvig@dof.dk
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140, 1620 København V, natur@dof.dk
- Friluftsrådet LimfjordSyd, limfjordsyd@friluftsradet.dk
- Friluftsrådet, Scandiagade 12, 2450 København SV, fr@friluftsradet.dk
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd Reventlowsgade 14, 1651 København V, ae@aeraadet.dk
- Dansk Botanisk Forening, Jyllandskredsen, att. Signe Normand, Aarhus University, Ny Munkegade 114, DK-8000 Aarhus C, dbf.oestjylland@gmail.com
- Danmarks Sportsfiskerforbunds Miljøkoordinator, Erik Schou Nielsen, Rosenvej 18, 8240 Risskov, enie@aabc.dk

- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, Taulov, 7000 Fredericia, mail@dkfisk.dk
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Vormstrupvej 2, 7540 Haderup, nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk
- Dansk Fritidsfiskerforbund, Arne Rusbjerg, Engvej 42 7490 Aulum, teamstr@gmail.com
- Aktive Fritidsfiskere i Danmark v. Leif Søndergård, Søvejen 6, 7860 Spøttrup, afid@aktivefritidsfiskere.dk
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17,3, Postboks 2188, 1017 København K, fbr@fbr.dk
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N, husdyr@ecocouncil.dk

1.6. Klagevejledning

Afgørelsen er truffet i medfør af § 12, stk. 3 i Husdyrbrugsloven. Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet i henhold til § 76 i Husdyrbrugsloven af følgende;

- Ejeren af Holmgårdvej 84, 7660 Bækmarksbro
- Embedslægeinstitutionen
- Enhver, der har en individuel interesse i sagens udfald.

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.nmkn.dk. Klageportalen ligger på www.borger.dk og www.virk.dk. Du logger på www.borger.dk eller www.virk.dk, ligesom du plejer, typisk med NEM-ID. Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen.

En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen. Når du klager, skal du som privat betale et gebyr på kr. 900 og som organisation, forening eller virksomhed kr. 1.800. Du betaler gebyret med betalingskort i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Gebyret tilbagebetales, hvis

- 1) klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- 2) klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- 3) klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevarerklagenævnets kompetence.

Det bemærkes, at hvis den eneste ændring af den påklagede afgørelse er forlængelse af frist for at efterkomme afgørelsen som følge af den tid, der er medgået til at behandle sagen i klagenævnet, tilbagebetales gebyret dog ikke.

Hvis afgørelsen påklages får ansøger besked. Klage over en godkendelse efter § 12, stk. 3 har ikke opsættende virkning med mindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet jf. § 81 i Husdyrbrugsloven. Det betyder, at hvis eventuelt byggeri påbegyndes og en sag påklages kan Miljø- og Fødevarerklagenævnet sætte byggeriet i stå eller kræve nedrivning for ansøgers regning.

Klagefristen udløber den 4. september 2017.

Denne afgørelse kan indbringes for domstolene indtil 6 måneder efter den dato, hvor afgørelsen bliver meddelt, jævnfør Husdyrbrugslovens § 90.

2. Generelle forhold

2.1. Meddelelesespligt

Inden enhver ændring, etablering eller udvidelse af dyrehold eller anlæg til husdyrproduktion, herunder opbevaringsanlæg skal der indgives forhåndsansøgning til Lemvig Kommune, jævnfør Husdyrgødningsbekendtgørelsens §§ 35 og 36.

Ændringer og udvidelser af husdyrbruget, som kan indebære forøget forurening eller andre virkninger på miljøet må ikke foretages uden forudgående godkendelse af Lemvig Kommune efter Husdyrbrugslovens § 12, stk. 3.

2.2. Gyldighed

Udvidelsen skal være udnyttet senest 6 år efter at tillægsgodkendelsen er meddelt.

Godkendelsen anses for udnyttet ved opstart af det søgte byggeri, eller ved indgåelse af en bindende skriftlig kontrakt med entreprenør/bygherre som ansøgt.

Hvis godkendelsen ikke helt eller delvist udnyttes i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af godkendelsen, der ikke har været udnyttet. Dette gælder både retten til at opføre nybyggeri og den meddelte produktionstilladelse.

2.3. Revurdering og retsbeskyttelse

Kommunalbestyrelsen skal tage en godkendelse af et IE-husdyrbrug op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter [§ 39](#) i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug, når EU-Kommissionen i EU-Tidende har offentliggjort en BAT-konklusion, der vedrører den væsentligste af husdyrbrugets aktiviteter omfattet af [§ 12](#), stk. 1, nr. 1-3, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug.

Kommunalbestyrelsen skal tage godkendelsen op til revurdering uanset [§ 40](#), stk. 1, i lov om miljøgodkendelse m.v. af husdyrbrug og [§ 41 a](#), stk. 1, i lov om miljøbeskyttelse.

Revurderingen skal omfatte alle vilkår i godkendelsen.

Ifølge § 40 stk. 1 i Husdyrbrugsloven må tilsynsmyndigheden ikke meddele påbud eller forbud efter § 39 før der er forløbet 8 år efter meddelelsen af en godkendelse, jævnfør altså ovenstående undtagelse.

Tilsynsmyndigheden skal dog, jævnfør Husdyrbrugslovens § 40, stk. 2, tage godkendelsen op til revurdering og om nødvendigt meddele påbud eller forbud efter § 39, hvis

- der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne, eller
- det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker.

Husdyrbrugets miljøgodkendelse skal, jævnfør § 40 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug regelmæssigt og mindst hvert 10. år, tages op til revurdering. Den første revurdering skal dog, som nævnt herover, foretages når der er forløbet 8 år.

Jævnfør § 41 i Bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug skal miljøgodkendelsen desuden revurderes, således at husdyrbruget kan overholde ajourførte vilkår senest 4 år efter offentliggørelse af nye BAT-konklusioner.

Det er planlagt at foretage den første revurdering af denne tillægsgodkendelse i **2025**, med mindre der forinden offentliggøres BAT-konklusioner.

Miljøteknisk beskrivelse

3. Anlægsbeskrivelse

Projektet er beskrevet i det fremsendte ansøgningsmateriale, som udgøres af digital ansøgningskema 97 274, miljøteknisk beskrivelse af ejendommen og det søgte projekt, samt bilag.

3.1. Lokalisering

Anlæggets placering i forhold til afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6 og 8 fremgår af tabel 1. Afstandskrav er opmålt fra nærmeste hjørne af eksisterende eller projekteret staldbygning.

Tabel 1: Generelle afstandskrav

Afstand til	Opmålt afstand	Afstandskrav i Husdyrbrugsloven
Nærmeste byzone eller sommerhusområde (Bækmarksbro)	1,9 km	50 m
Nærmeste lokalplanlagte område i landzone til boligformål, offentlige formål, m.v.	>2 km	50 m
Nærmeste nabobeboelse (Holmgårdvej 73)	350 m	50 m
Vandforsyningsanlæg (ikke almen) (Kræmmergårdvej 55)	830 m	25 m
Vandforsyningsanlæg (almen) (Bækmarksbro Vandværk)	2,2 km	50 m
Vandløb, dræn og søer (Sø NØ for staldanlæg)	23 m	15 m
Offentlig vej og privat fællesvej (Holmgårdvej)	56 m	15 m
Levnedsmiddelvirkksomhed (ukendt)	>500 m	25 m

Beboelse på ejendommen	112 m	15 m
Naboskel	62 m	30 m

Der er cirka 3,3 km til nærmeste ammoniakfølsomme naturområde, som er omfattet af Husdyrbrugslovens § 7.

Lemvig Kommune konstaterer, at projektet overholder de generelle afstandskrav i Husdyrbrugslovens §§ 6, 7 og 8.

3.1.1. Landskabelige forhold

Landskab og geologi

Lillebjerg ligger i den østlige del af Bækmarksbro Hedeslette, øst for Bækmarksbro i et område, hvor den karakteristiske flade hedeslette mod vest er blevet afløst af et mere sammensat og lukket landskab i mindre skala. Omkring Lillebjerg er landskabet præget af spredte bevoksninger og plantager mellem de dyrkede marker og Flynder Å-systemet, der snor sig gennem det let bølgende terræn. Bebyggelserne ligger spredt og ofte halvt i skjult, trukket tilbage fra de større veje og omgivet af tætte bevoksninger.

Lillebjerg ligger ikke inden for særlige landskabelige eller geologiske interesseområder.

Projektets indvirkning på de landskabelige værdier

Den nuværende bygningsmasse på Lillebjerg udgør cirka 8.100 m².

Den projekterede udvidelse består af nye stalde på i alt cirka 3.200 m².

Den projekterede staldudvidelse opføres i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse. Udvidelsen vurderes at være erhvervmæssigt nødvendig for ejendommens drift.

Der er ikke særlige landskabelige værdier i området, og som følge af, at udvidelsen sker i tilknytning til den eksisterende bygningsmasse, vurderer Lemvig Kommune, at byggeriet ikke udgør en væsentlig landskabelig påvirkning.

For at udvidelsen skal fremstå i sammenhæng med den eksisterende bygningsmasse stiller Lemvig Kommune vilkår om, at de nye stalde etableres i tilsvarende farver og materialer som den eksisterende bygningsmasse.

Fortidsminder, kulturhistorie og beskyttelseslinjer

Lillebjerg ligger ikke i umiddelbar nærhed af oldtidshøje, kulturhistoriske interesseområder eller andre særlige kulturhistoriske elementer. Der er mere end 2 km til Møborg Kirke, den nærmeste kirke. Nybyggeriet forstyrrer ikke indsigten til kirken eller andre særlige elementer.

Projektet er udenfor kystnærhedszonen, skovbyggelinjer, strand- og klitbeskyttelseslinjer, å- og søbeskyttelseslinjer, samt kirkebyggelinjer, og er ikke i konflikt med udpegninger eller retningslinjer i kommuneplanen i øvrigt.

Yderligere information i forhold til Museumsloven og byggeprojekter kan findes via

<http://www.holstebro-museum.dk/arbejdsomraader/landarkaeologi/skal-du-grave.aspx>

Det anbefales, at ansøger kontakter Holstebro Museum forud for opstart af byggeprojektet.

Samlet vurdering

Det søgte projekt vurderes ikke at have et omfang, som vil ændre væsentligt på oplevelsen af landskabet.

Det projekterede byggeri afskærer ikke for indsigtskiler til særlige landskabsstrukturer eller landskabselementer, kirker eller andre væsentlige kulturhistoriske landskabselementer.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at udvidelsen sker i overensstemmelse med det søgte. Herved forstås, at staldudvidelsen skal udformes og placeres som ansøgt, samt at facader og tagbeklædning udføres i materialer svarende til de eksisterende stalde.

Samlet set vurderes projektet herefter ikke i væsentlig grad at forstyrre landskabet.

Alternative placeringer af projektet

Der er ikke forelagt alternative placeringer af projektet i ansøgningsmaterialet.

Lemvig Kommune vurderer, at der ikke er bedre alternativer til den søgte placering og udformning af udvidelsen på ejendommen.

3.2. Dyrehold, staldanlæg og management

Ansøger har redegjort nærmere for det søgte dyrehold og staldanlæggets indretning og drift i ansøgningskema 97 274.

Staldanlægget er vist på situationsplan i bilag 2.

Lemvig Kommunes beskrivelse og vurdering

Den projekterede udvidelse med de valgte virkemidler i form af foderoptimering, bedst tilgængelige staldsystemer og gyllekøling fastholdes i vilkår.

Miljøstyrelsens Teknologiblad for gyllekøling ses her:
http://www2.mst.dk/wiki/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Koelingafgylleistaldetilsoeerogsmaagrise_version1.pdf.

Ansøger har ikke redegjort for det specifikke areal af gyllekanaler, hvori der etableres gyllekøling.

Lemvig Kommune har estimeret det samlede gyllekummeareal til 1.700 m², og på den baggrund fastsat vilkår om gyllekøling. Ved gyllekøling året rundt (8.760 timer) stiller det krav om en køleeffekt på minimum 28 kW.

Varmepumpens køleeffekt er dog afhængig af arealet med køleslanger. Jo større areal med gyllekumme, jo større effekt skal varmepumpen levere. Ved et areal på 1.500 m² er kravet til køleeffekt 25 kW og et areal på 2.000 m² medfører et krav på 33 kW i køleeffekt.

Staldsystemerne i alle staldafsnit vurderes at være de bedst tilgængelige, henholdsvis farestier med løsgående søer og delvist spaltegulv, samt to-klimastalde til smågrise. Valget af staldsystemer fastholdes i vilkår.

Ventilationsanlægget på hele staldanlægget renoveres i forbindelse med projektet til undertryksventilation for at reducere energiforbruget til ventilation.

Der stilles vilkår om, at der udføres årlige servicetjek af ventilationsanlægget, og at der forelægges dokumentation herfor på tilsynsmyndighedens forlangende. Dette vilkår har til formål at sikre, at ventilationsanlægget er i optimal drift, dels så der sikres et passende indeklima i staldene, så dyrene ikke udviser søleadfærd, der bevirker større ammoniak- og lugtemissioner og dels, så det sikres at anlæggets energiforbrug ikke forøges på grund af manglende rengøring og vedligehold.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for ammoniak er **4.014 kg N/år**, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Emissionen er beregnet til 3.578 kg N/år.

Gyllekøling og reduceret indhold af råprotein i foder til soholdet er virkemidler til at overholde BAT-emissionsgrænseværdien for ammoniak.

Den vejledende BAT-emissionsgrænseværdi for fosfor er **9.721 kg P/år**, beregnet jævnfør Miljøstyrelsens vejledende BAT-standardvilkår.

Fosforudskillelsen er beregnet til 9.170 kg P/år.

Der er ikke anvendt virkemidler til at opnå den beregnede fosforudskillelse.

Lemvig Kommune stiller vilkår som fastholder de beregningsmæssige forudsætninger for staldanlæggets ammoniakemission.

Ejendommen vurderes for så vidt angår ammoniakfordampning fra staldanlægget og fosfor i husdyrgødningen, at anvende den bedste tilgængelige teknik.

Egenkontrol og management

Lemvig Kommune stiller vilkår om egenkontrol i form af dokumentation for serviceeftersyn af ventilationsanlæg og registrering af husdyrbrugets årlige vand- og energiforbrug.

Der stilles desuden vilkår for egenkontrol af gyllekølingsanlæg.

Egenkontrollen vil ved tilsyn kunne dokumentere, at forudsætningerne for det søgte er opfyldt, og registrering af vand- og energiforbrug give anledning til overvejelser om mulighederne for at indføre renere og mere ressourcebesparende teknologier.

Vilkår 18 i miljøgodkendelsen fra 2010 indeholder supplerende egenkontrolvilkår om dokumentation for fodermængder og fodersammensætning.

Miljøgodkendelsen fra 2010 indeholder ejendommens beredskabsplan og vilkår 21, som kræver at beredskabsplanen altid er opdateret og tilgængelig for alle ansatte.

Egenkontroloplysningerne skal opbevares på husdyrbruget i 5 år og skal forevises på tilsynsmyndighedens forlangende med en frist på fire uger.

Ansøgningen indeholder beskrivelse af en række lovpligtige rutiner og egenkontrol, blandt andet at dyrene tilses dagligt, der føres logbog over flydelag for gyllebeholdere og sprøjtejournal, der laves årligt gødningsregnskab, mv. Det er også beskrevet, at der foretages løbende kontrol med maskiner og at der er faste procedurer for de vigtigste opgaver, for eksempel fodring og rengøring.

Sammenholdt med de stillede vilkår og oplysningerne om management i miljøgodkendelsen fra 2010, vurderes det, at ejendommen lever op til BAT for management. Det fremgår blandt andet af godkendelsen fra 2010, at der er lavet beredskabsplan og at ansøger udfører flere frivillige naturtiltag,

3.3. Energi- og vandforbrug

Ejendommen er forpligtet til at efterleve principperne for BAT, da husdyrproduktionen er over grænsen for IE-husdyrbrug.

For at sikre, at ejendommen drives efter principperne for BAT, stilles der vilkår om, at en energikonsulent skal gennemgå ejendommen. På baggrund af denne gennemgang skal der udarbejdes en handleplan for at gennemføre tiltag, som opfylder proportionalitetsprincippet for BAT, dvs. at der er proportionalitet mellem udgiften ved at gennemføre tiltaget og den miljømæssige effekt.

For at reducere energiforbruget stiller Lemvig Kommune vilkår om at udtjente lysstofrør og andre lyskilder skal udskiftes til lavenergibelysning, for eksempel LED-belysning. Nye lyskilder skal være lavenergibelysning.

Lemvig Kommune stiller vilkår om, at energiforbruget registreres årligt. Dokumentation for de seneste 5 år, gældende fra ibrugtagen af godkendelse, skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende. Herved kan udviklingen i ejendommens ressourceforbrug følges og effekten af ressourcebesparende tiltag identificeres.

Herefter vurderes ejendommen at leve op til BAT med hensyn til energiforbrug.

Det kan betragtes som BAT at registrere vandforbruget løbende med henblik på at identificere defekter samt vælge udstyr med fokus på vandbesparende egenskaber.

Vandforbrug og vandspild kan f.eks. reduceres i svineproduktion ved at bruge vandkopper eller drikkekar i stedet for vandventiler, ligesom optimeret styring af overbrusningsanlæg kan reducere vandforbruget. I forbindelse med vask af stalde kan iblødsætning af staldanlæg forud for vask reducere vandforbruget.

Lemvig Kommune stiller på baggrund af ovenstående vilkår om, at husdyrbrugets vandforbrug skal registreres, så effekten af vandressourcebesparende tiltag kan dokumenteres.

Der stilles desuden vilkår om at der skal anvendes drikkekopper eller drikkekar og ikke frit hængende vandventiler i det projekterede staldbyggeri.

Som følge af Lemvig Kommunes vilkår om vandinstallationer i nye stalde og registrering og dokumentation for vandforbrug, vurderes husdyrbruget i ansøgt drift som helhed at leve op til BAT for vandforbrug.

3.4. Gener

3.4.1. Lugt

Lugtgeneafstandene til byzone og enkelt bolig er beregnet i den digitale ansøgning.

De beregnede afstandskrav og faktiske afstande fremgår af nedenstående tabel.

Områdetype	Afstandskrav	Faktisk afstand
Enkelt beboelse		
Holmgårdvej 57	181 meter	572 meter
Samlet bebyggelse		
Vejhuse, Bækmarksbro	Ikke beregnet	Ca. 1.900 meter
Byzone		
Bækmarksbro	583 meter	2.164 meter

Lemvig Kommune bemærker, at ansøger ikke har beregnet lugtgeneafstand for samlet bebyggelse.

Lemvig Kommune konstaterer dog, at lugtgeneafstanden til byzone også er overholdt med stor margen for nærmeste samlede bebyggelse, og at lugtgenekriterierne herved er overholdt.

Vilkår 10 i miljøgodkendelsen fra 2010 indebærer at hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes, så lugtgener begrænses mest muligt.

Det søgte projekt vurderes heraf ikke at give anledning til væsentlige lugtgener for de omkringboende.

3.4.2. Støj

Støjkloder er beskrevet i miljøgodkendelsen fra 2010. Ved udvidelsen vil støjbidraget forøges fra ventilatorer fra de nye stalde og forøget drift af foderanlæg.

Afstanden til de nærmest omboende er mere end 300 meter, og denne afstand i sig selv indebærer, at husdyrbruget vurderes at kunne overholde det generelle støjvilkår.

Støj fra husdyrbruget som følge af den søgte udvidelse vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne. Herved lægges der vægt på, at det åbne landbrug betragtes som landbrugets erhvervsområde, og at omboende til en vis grad må acceptere de gener, som landbrugets aktiviteter medfører.

Miljøgodkendelsen fra 2010 indeholder vilkår 9 om støj. Vilkåret omfatter hele ejendommen, dog undtaget transporter uden for selve ejendommen.

Skulle der således mod forventning indgå berettigede støjklager, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre akkrediterede støjmålinger, samt om nødvendigt påbyde støjdæmpende tiltag, eksempelvis i form af støjvolde, afskærmning eller anden placering af støjkilder.

Det bemærkes, at støjvilkåret skal overholdes hos alle omkringboende, også andre landbrugsejendomme.

3.4.3. Lys

Der etableres nye lyskilder i de projekterede stalde. Ansøgningen beskriver ikke lysforhold fra de nye stalde.

Indsigten til bygningsmassen og lyskilder afskærmes i høj grad af spredte bevoksninger og det varierende terræn. Det vurderes heraf, at der ikke vil opstå væsentlige gener fra lysforholdene på husdyrbruget.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lyspåvirkning fra ejendommen, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

3.4.4. Fluer og skadedyr

Der stilles vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet). Godkendelsen indeholder desuden vilkår om, at ejendommen skal holdes ren og ryddelig.

Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

Tilhold af rotter på husdyrbrug har i de senere år været en voksende udfordring. Rotter kan søge ly for deres naturlige fjender på husdyrbrug og har samtidig potentielt adgang til ubegrænsede mængder føde. Udvises der ikke vedvarende og nøje omhu i at forebygge og bekæmpe rotter, kan der på et enkelt år ske voldsomme opformeringer af rotter, der kan spredes i nærområdet.

Lemvig Kommune anbefaler derfor at husdyrbruget til enhver tid har en aftale med et autoriseret rottebekæmpelsesfirma, som indebærer jævnlige kontrolbesøg på ejendommen, mindst en gang årligt.

3.4.5. Støv

Den daglige drift på staldanlægget vurderes ikke at give anledning til væsentlige støvgener for omboende, da der er mere end 300 meter til de nærmeste beboelser.

Der kan i tørre perioder, særligt i høsten, opstå støvgener fra transporter til og fra staldanlægget. Da der er god afstand til omboende vurderes støvgener dog ikke umiddelbart at være væsentlige.

Skulle der mod forventning opstå støvgener, som af Lemvig Kommune vurderes som væsentlige, kan Lemvig Kommune efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at udføre støvdæmpende tiltag.

3.4.6. Transport

Der transporteres dyr, foder, husdyrgødning, affald og råvarer til og fra ejendommen.

Der henvises til god landmandspraksis, at transport til og fra bedriften skal foregå ved hensynsfuld kørsel, samt at transporter planlægges, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Antallet og typerne af transporter til og fra husdyrbruget vurderes ikke at afvige fra, hvad der normalt må forventes fra husdyrbrug af denne type og størrelse.

De nuværende adgangsveje vurderes at kunne rumme projektet uden væsentlige gener for omboende og færdende omkring ejendommen.

3.5. Forurening

3.5.1. Spildevand herunder regnvand

Spildevandsmængder er beskrevet af ansøger:

Rengørings og -spildevand fra staldene inkl. gylle udgør ca. 1840 m³ og regnvand i tankene ca. 70 m³ (de to store tanke 3200 og 2500 m³ overdækkes). Spildevand fra staldene ledes via fortank til gyllebeholderne. Der udledes ikke spildevand fra staldene til vandmiljøet.

Regnvand fra staldtage ledes via tagrender og samlebrønde til Dride Å via dræn øst for bygningerne.

Afløbsplan fra 2010-godkendelsen er vedlagt i bilag 3.

Tagarealet udvides med de projekterede stalde. Der skal søges særskilt tilladelse til udledning af regnvand, nærmere oplysninger findes på Lemvig Kommunes hjemmeside:

<https://www.lemvig.dk/Natur-og-miljoe/Spildevand/Tagvand-og-overfladevand.aspx>

Lemvig Kommune vurderer, at håndtering af overfladevand og spildevand er tilfredsstillende ved overholdelse af de generelle regler for spildevandshåndtering, herunder også husdyrgødningsbekendtgørelsens regler om opsamling, opbevaring og håndtering af vaskevand, restvand, m.v.

3.5.2. Husdyrgødning og foder

Ansøgningen indeholder en beregning af opbevaringskapacitet for husdyrgødning, vaskevand og restvand. Opbevaringskapaciteten er cirka 7.450 m³, der tilføres cirka 9.932 m³ om året. Opbevaringskapaciteten udgør herved cirka 9 måneder.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget til enhver tid skal råde over mindst 9 måneders opbevaringskapacitet. Dette vurderes at sikre tilstrækkelig kapacitet til, at husdyrgødningen kan anvendes så langt hen på foråret, at afgrøderne er i vækst.

Der implementeres foderoptimeringer og ejendommen har de nødvendige foder- og kornsiloer på ejendommen.

Der vurderes ikke at være behov for særlige vilkår til opbevaring eller håndtering af foder, ud over vilkår om effektiv skadedyrsbekæmpelse og god hygiejne på husdyrbruget.

3.5.3. Affald

Vilkår 6 i miljøgodkendelsen fra 2010 omhandler håndtering og bortskaffelse af affald. Dette vilkår er rettet mod ejendommens samlede affaldsproduktion, herunder også olie- og kemikalieaffald og andet farligt affald.

Det søgte projekt forventes ikke at medføre nye affaldsfraktioner fra ejendommen. Vilkåret i den eksisterende godkendelse omfatter al affaldsproduktion fra ejendommen, og dermed også affald fra den søgte udvidelse.

Det vurderes, at der ikke er behov for supplerende vilkår for affaldshåndtering ved den søgte udvidelse.

Lemvig Kommune gennemgår i øvrigt husdyrbrugets affaldsproduktion og -håndtering ved miljøtilsyn.

3.5.4. Råvarer og hjælpestoffer

Vilkår 8 i godkendelsen fra 2010 omhandler opbevaring af olieprodukter og kemikalier, påfyldning af dieselolie og rengøring af marksprøjte.

Vilkår 11 om påfyldningsplads for gylle og vilkår 12 om forbud mod oplag af forurenende stoffer ved overfladeafløb forebygger utilsigtede forureninger som følge af uheld der medfører spild af forurenende råvarer og hjælpestoffer.

Det søgte projekt indebærer ikke, at der fremadrettet anvendes ændrede typer eller mængder af råvarer og hjælpestoffer i en grad, der kræver skærpede vilkår i forhold til de allerede gældende vilkår

Ved de allerede gældende vilkår i godkendelsen fra 2010 vurderes opbevaring og håndtering af råvarer og hjælpestoffer, herunder farlige flydende stoffer ikke at udgøre en miljørisiko på ejendommen.

3.5.5. Driftsforstyrrelser eller uheld

Der er udarbejdet en beredskabsplan for ejendommen, som er vedlagt miljøgodkendelsen fra 2010.

Beredskabsplanen indeholder procedurer for ejers og de ansattes ageren i tilfælde af driftsforstyrrelser eller uheld, herunder håndtering af kemikalie-, olie- og gylleudslip, strømsvigt og brand. Beredskabsplanen indeholder telefonliste og oversigtskort for ejendommen med udløbspunkter fra dræn til vandløb.

Vilkår 21 i miljøgodkendelsen fra 2010 stiller krav om at beredskabsplanen årligt skal gennemgås og revideres.

Beredskabsplanen skal således jævnfør det allerede gældende vilkår 21 revideres i forbindelse med den projekterede staldudvidelse.

Lemvig Kommune vurderer heraf, at der er truffet de nødvendige foranstaltninger til at modvirke forureninger forårsaget af driftsforstyrrelser og uheld.

3.6. Ammoniaktab - generelt

Husdyrbrugslovens generelle ammoniakreduktionskrav er 30 % for søer og slagtesvin og 20 % for smågrise, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3.

Det fremgår af ansøgningerne at det generelle ammoniakkrav er opfyldt med 1 kg N/år.

Godkendelsen indeholder vilkår om foderoptimering, overdækning af gyllebeholder og gyllekøling i projekterede stalde og eksisterende smågrisestald, så forudsætningerne for beregningen af ammoniakemissionen fastholdes.

3.7. Ammoniakpåvirkning af natur

3.7.1. Beskyttet natur

De herunder nævnte kategoriserede naturtyper er omfattet af særlige ammoniakdepositionskrav, jævnfør beskyttelsesniveauet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 2.

Ammoniakemissionen fra staldanlægget reduceres fra 4.020 kg N/ha/år til 3.578 kg N/ha/år.

Kategori 1 natur – ammoniakfølsom natur i N2000 områder

Kategori 1 natur er ammoniakfølsomme naturtyper indenfor internationale naturbeskyttelsesområder, Natura 2000 - områder.

Anlægget ligger cirka 3,6 km øst for nærmeste kategori 1-natur, habitatnatur i Natura 2000-område 65, Nissum Fjord.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 0,7 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på naturtypen fra det søgte projekt er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 2 natur – større § 3 områder

Kategori 2 natur er større § 3 naturområder, som er beskyttet gennem § 7, stk. 1 nr. 2 i Husdyrbrugsloven.

Anlægget ligger cirka 3,2 km vest for nærmeste kategori 2-natur, en større hede ved Sækken, syd for Klosterhede Plantage.

Den totale ammoniaktilførsel på dette naturområde fra husdyrbruget må ikke overstige 1 kg N/ha/år.

Den totale ammoniakdeposition på heden er beregnet til 0,0 kg N/ha/år.

Kategori 3 natur – moser, heder og overdrev

Kategori 3-natur er heder, moser og overdrev, som ikke er omfattet af kategori 1 og 2.

Kommunen kan ikke fastsætte vilkår om en merdeposition på under 1,0 kg N/ha/år på kategori 3-natur, jævnfør husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, nr. 4, tabel 3.

Der er beregnet ammoniakdeposition til de nærmeste kategori 3-naturområder, se bilag 4.

Der er ikke beregnet merdepositioner på kategori 3-naturområder. Det søgte projekt indebærer en reduktion i den samlede ammoniakemission fra staldanlægget, hvilket medfører, at der er en negativ merdeposition i de enkelte naturpunkter omkring staldanlægget.

Lemvig Kommunes vurdering

Lemvig Kommune har verificeret ruheder jævnfør retningslinjerne i "naturpixibogen", som findes i Miljøstyrelsens WIKI-vejledning, www.mst.dk/husdyrvejledning.

Beskyttelsesniveauerne for kategori 1-, 2- og 3-natur er overholdt. Projektet vurderes ikke i sig selv at medføre risiko for tilstands-ændringer, jævnfør Naturbeskyttelseslovens § 3.

3.7.2. Habitatvurdering

Kommunen skal vurdere på alle planer og projekter om, hvorvidt de kan skade de arealer og arter, der er beskyttede i Natura 2000-områder.

Natura 2000-områder og arter er udpegede på internationalt plan, og de forskellige EU-lande er ansvarlige for, at de ikke tager skade af den menneskelige aktivitet i landet.

Den Europæiske Union vedtog i 1992 et direktiv, som havde til hensigt at fremme beskyttelsen af de mest truede naturtyper, svampe-, plante- og dyrearter i Europa. I daglig tale kaldes det for "habitatdirektivet", og det pålægger de nationale regeringer at udpege områder, der indeholder truede eller sårbare arter og deres levesteder. Til direktivet findes et bilag, som nævner 230 dyrearter, 483 plantearter og 198 biotoper, der skal beskyttes.

Natura 2000-områderne består af habitatområder med særlig værdifulde naturtyper, dyre- og plantearter og af fuglebeskyttelsesområder med særlige fugle.

I bilag IV til Habitatdirektivet er listet en række dyrearter samt få plantearter, som skal beskyttes. Ligeledes er arternes yngle- og rasteområder beskyttede. Beskyttelsen gælder uanset hvor arterne forekommer, dvs. både indenfor og udenfor Natura 2000-områder. Der foretages nærmere vurdering af Bilag IV-arter i kapitel 4.

Screening

De nærmeste områder af Natura 2000 område nr. 65, Nissum Fjord ligger cirka 2,1 km vest for Lillebjerg, og er det Natura 2000 område, som er tættest på staldanlægget.

De nærmeste områder af Natura 2000 område nr. 224, Flynder Å og heder i Klosterhede Plantage ligger cirka 4,3 km nord for staldanlægget.

Der er ikke andre Natura 2000 områder inden for 5 km af staldanlægget.

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord

Natura 2000 område nr. 65 Nissum Fjord består af Habitatområde nr. 58 og Fuglebeskyttelsesområde nr. 38.

Udpegningsgrundlaget for habitatområdet er i Lemvig Kommune hovedsageligt strandengene hele vejen rundt om fjorden samt nogle få sure overdrev syd for udløbet af Bækmarksbro å.

Truslerne for strandenge er uhensigtsmæssig hydrologi (udtørring), mindre saltpåvirkning, tilgroning som følge af for stor næringsstofpåvirkning og invasive arter. Truslerne for de sure overdrev er hovedsageligt tilgroning som følge af manglende naturpleje.

Derudover er der arterne laks, odder og lampret, som bl.a. er afhængige af optimal vandkvalitet.

Udpegningsgrundlaget for fuglebeskyttelsesområde nr. 38 drejer sig i Lemvig Kommune om knopsvane, kortnæbbet gås, krikand, lysbuget knortegås, pibeand, sangsvane, spidsand, alm. ryle, dværgterne, rørvagtel og spiltterne. Truslerne for disse arter er bl.a. forstyrrelser især i yngleperioden, prædation, tilgroning og fragmentering af naturarealer der tidligere har været plejet og dermed egnede sig til yngle- og rasteområde for fuglene.

Område nr. 224 'Flynder Å og heder i Klosterhede plantage'

Natura 2000 område 224 består af Habitatområde nr. 224.

Udpegningsgrundlaget for Habitatområdet er bl.a. Tør og våd hede, tidvis våd eng, hængesæk og brunvandet sø samt arterne bæklampret og odder. Truslerne for hedearealer, tidvis våd eng og hængesæk er næringsstofbelastning, fragmentering, invasive arter og tilgroning.

Arterne bæklampret og odder er begge følsomme overfor forstyrrelser og afhængige af god biologisk vandløbskvalitet.

Lemvig Kommunes vurdering

Ammoniakdepositionen fra det søgte projekt i sig selv vurderes ikke at udgøre en væsentlig risiko for eventuelle bilag IV-arter på naturområder omkring ejendommen. Lemvig Kommune bemærker særligt, at det søgte projekt medfører en beregningsmæssig reduktion i den samlede ammoniakemission fra staldanlægget i forhold til den nuværende tilladte drift.

Lemvig Kommune har ikke kendskab til andre projekter, som i sammenhæng med dette projekt, vil kunne påvirke Natura 2000-områder.

På baggrund af de beregnede totaldepositioner af ammoniak, vurderes projektet ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne 65 og 224.

Projektet vurderes på grund af afstanden til øvrige Natura 2000-områder ikke i sig selv eller i kumulation med andre projekter, at udgøre en risiko for en skadevirkning på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områder.

4. Påvirkning af arter med særligt strenge beskyttelseskrav (Bilag IV-arter)

EF-Habitatdirektivet fra 1992 rummer i sin artikel 12 en forpligtelse til at sikre en streng beskyttelsesordning for en række dyr og planter overalt i landet, dvs. uanset om de forekommer indenfor et beskyttelsesområde eller udenfor; disse arter fremgår af direktivets bilag IV, de såkaldte bilag IV-arter.

For bilag IV-arter gælder således, at deres yngle- og rasteområder ikke må beskadiges eller ødelægges, og derfor er aktiviteter ikke tilladte, som kan udgøre en trussel for den enkelte art.

Det bemærkes, at fugle behandles særskilt i EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

I den daglige drift og hovedsagelig ved driftsændringer er det lodsejerens eget ansvar at være opmærksom på ikke at skade eller ødelægge bilag IV-arternes yngle- eller rasteområder. Det gælder også selv om myndighederne ikke har oplyst lodsejeren om, at der er konkrete forekomster af bilag IV-arter i området. Overtrædelser kan straffes efter regler i Naturbeskyttelsesloven og Jagt- og Vildtforvaltningsloven. Hvis en lodsejer har planer om at gennemføre en aktivitet, der kræver tilladelse, godkendelse eller lignende er det myndighedens ansvar at sikre, at de godkendte aktiviteter ikke vil skade yngle- eller rasteområder.

Bilag IV-arter

På baggrund af faglig rapport nr. 635, 2007 Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV fra Danmarks Miljøundersøgelser, samt kommunens øvrige kendskab vurderes det, at følgende arter og grupper fra habitatdirektivets bilag IV kan tænkes at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring ejendommen:

Damflagermus, vandflagermus, brunflagermus, sydflagermus, troldflagermus, birkemus, odder, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø og strandtudse.

Odder, damflagermus, vandflagermus og troldflagermus er optaget på rødlisten 1997 som sårbare. Rødlisten er en fortegnelse over plante- og dyrearter, der er forsvundet, akut truede, sårbare eller sjældne i den danske natur.

Nærmeste potentielle leve- og rasteområde for bilag IV-arter er naturområderne, der omkranser vandløbet Kirkebrostrømmen, der løber nord om ejendommen i en afstand af cirka 100 meter fra nærmeste hjørne af den projekterede staldudvidelse. Mose- og engarealerne ligger ind til cirka 15 meter fra staldanlægget,

de mere uforstyrrede arealer dog i en afstand af cirka 60 meter fra de projekterede stalde.

Lemvig Kommunes vurdering

Staldudvidelsen medfører ikke tilstandsændringer i skovbevoksninger og påvirker ikke fødegrundlaget for flagermus. Projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Projektet inddrager ikke naturtyper, som er potentielle levesteder for Birkemusen. Ammoniakdepositionen forøges ikke og udgør ikke en risiko for tilstandsændringer, jævnfør vurderingen i afsnit 3.7.1. Udvidelsen af staldanlægget vurderes ikke at medføre større forstyrrelser af de nærliggende naturområder mod nord end hvad de nuværende anlæg allerede afstedkommer, primært i form af støj fra dyrehold, maskinel og almindelig menneskelig aktivitet.

Projektet vurderes derfor ikke at udgøre en risiko for birkemusen.

Det vurderes, at odderen med sin levevis næppe er truet af projektet, da der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder eller forstyrrelser ved anlægsarbejder.

Projektet inddrager ikke arealer, der tidligere har været vådområde, og projektet i sig selv vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for spidssnudet frø, stor vandsalamander eller strandtudse.

Projektet inddrager ikke arealer, der er egnede som yngle- og rasteområder for markfirben og det vurderes derfor ikke at have negative konsekvenser for arten.

Lemvig Kommune vurderer, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for, jævnfør Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter nr. 926 af 27. juni 2016.

Bilag

Bilag 1

Gældende driftsvilkår fra miljøgodkendelse fra 2010:

3.2 Produktion

5. Fosfor i foderet

Der skal tilsættes fytase til samtlige svinefoderblandinger på husdyrbruget.

Til dokumentation for, at der anvendes fytase, skal der, når tilsynsmyndigheden kræver det, indsendes kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder. Dokumentationen skal indsendes senest 4 uger efter, at kravet er meddelt husdyrbruget. Dokumentationen skal mindst dække en sammenhængende periode på 12 måneder.

6. Affald

Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen. Erhvervsaffald skal bortskaffes i overensstemmelse med Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Brændbart affald skal opsamles i en container og bortskaffes via en indsamlingsordning for erhvervsvirksomheder.

Farligt affald, herunder spraydåser, olie- og kemikalieaffald skal opbevares i tromler eller anden egnet beholder, der er placeret indendørs, på tæt underlag, uden mulighed for tilledning til afløb ved uheld eller spild, og skal bortskaffes i henhold til Lemvig Kommunes affaldsregulativ.

Klinisk risikoaffald som kanyler, hætteglas etc. skal opbevares i en engangsplastspand, og skal bortskaffes igennem en indsamlingsordning til formålet.

8. Olie og kemikalier

Olieprodukter og kemikalier skal opbevares på en sådan måde, at der ikke opstår fare for forurening.

Påfyldning af dieselolie skal foregå i maskinhuset.
Påfyldning og udvendig rengøring af marksprøjte skal foregå på vaskeplads eller i marken.

9. Støj

Husdyrbrugets bidrag til støjbelastningen i omgivelserne må ikke overstige følgende værdier, målt ved nabobeboelser eller deres opholdsarealer se tabel 1.

Tabel 1

Dag	Periode	Referencetidsrum	Værdi
Mandag- fredag	kl. 07.00-18.00	8 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 07.00-14.00	7 timer	55 dB(A)
Lørdag	kl. 14.00-18.00	4 timer	45 dB(A)
Søn- og helligdage	kl. 07.00-18.00	8 timer	45 dB(A)
Alle dage (aften)	kl. 18.00-22.00	1 time	45 dB(A)
Alle dage (nat)	kl. 22.00-07.00	½ time	40 dB(A)

For dag-, aften og natperioden skal grænseværdierne overholdes inden for det mest støjbelastede tidsrum på henholdsvis 8 timer (lørdag 7 og 4), 1 time og ½ time.

Maksimalværdier af støjniveauet må om natten ikke overstige ovennævnte kravværdier med mere end 15 dB(A).

10. Hygiejne

Hele ejendommen og dens omgivelser skal renholdes således, at lugtgener begrænses mest muligt, herunder skal staldventilatorer renholdes og justeres hver gang, der indsættes et nyt hold dyr eller mindst hver 2. måned.

Der skal til stadighed opretholdes en god staldhygiejne, herunder sikres, at stierne/båsene og foderarealernes bund holdes tørre, at dyrene er rene, at støv- og smudsbelægning i stalden fjernes, og at fodringsanlægget og ventilationssystemet holdes rent.

11. Påfyldningsplads for gylle

Ved påfyldning af gylle skal der anvendes faste pumpesteder, som er indrettet med fast bund og afløb til gyllesystemet, således at alt spild ved påfyldning af gyllevogne opsamles. Afløbet skal være dimensioneret således, at også større spild kan opsamles. Etablering af

påfyldningspladser skal kun ske ved ejede opbevaringsanlæg, der indgår i miljøgodkendelsen.

Et andet system der yder tilsvarende sikkerhed mod spild af gylle kan anvendes, hvis ejeren dokumenterer, at systemet ikke kan give anledning til spild af gylle udenfor gyllebeholderen.

12. Overfladeafløb

Ved overfladeafløb må der ikke ske oplagring, anvendelse og transport af foder, dyr, gødning, olie og kemikalier så der kan ske forurening af vandløb via dræn.

På pladsen ved gyllebeholderne ligger et overfladeafløb, der aftager regnvand fra den støbte plads ved gyllebeholderne. Ved vask af sprøjte og maskiner samt udkørsel af gylle, skal afløbet være lukket.

14. Ved uheld

Hvis der sker uheld med et væsentligt udslip, skal Lemvig Kommune straks kontaktes telefonisk. Er der behov for øjeblikkelig indsats, ringes 112.

3.4 Kontrolvilkår og egenkontrol

18. Produktion

For at kunne kontrollere, at husdyrbruget overholder godkendelsens vilkår, samt gældende miljølovgivning, skal husdyrbruget opbevare eller på forlangende inden 4 uger fremskaffe følgende dokumenter for de seneste 5 år:

Husdyrgødning:	Gødningsregnskaber. Mark og gødningsplaner, samt dokument med registreringer af afvigelser af samme. Kvitteringer for indkøb af handelsgødning. Kvitteringer for afsat fiberfraktion,
----------------	---

Næringsstoffer:	Kopier af foder- og mineralrecepter samt dokumenterede oplysninger om indkøbte og anvendte mængder.
Dyrehold:	Relevante dele af husdyrbrugets regnskaber.

~~Der skal til enhver tid overfor tilsynsmyndigheden, kunne fremlægges sædskifte og gødningsplaner, som kan dokumentere, at gødningen udbringes miljømæssigt forsvarligt og i overensstemmelse med de oplysninger, der ligger til grund for denne godkendelse.~~

19. Støj

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. støj fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget igennem en akkrediteret virksomhed for egen regning eftervise, at de stillede støjkrafter overholdt. Med mindre der er tale om overskridelser af grænserne, kan målingerne højst kræves udført én gang årligt og skal foretages i overensstemmelse med miljøstyrelsens gældende vejledning.

20. Lugtprøver

Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedr. lugt fra husdyrbruget er velbegrundede, skal husdyrbruget for egen regning lade foretage en undersøgelse af forskellige lugtkilder og / eller behandling af afkastluften, således at lugten udenfor staldene formindskes.

3.5 Andre vilkår

21. Beredskabsplan

Der skal altid forefindes en opdateret beredskabsplan tilgængelig for alle ansatte på husdyrbruget. Beredskabsplanen skal gennemgås og revideres én gang årligt.

22. Ændringer

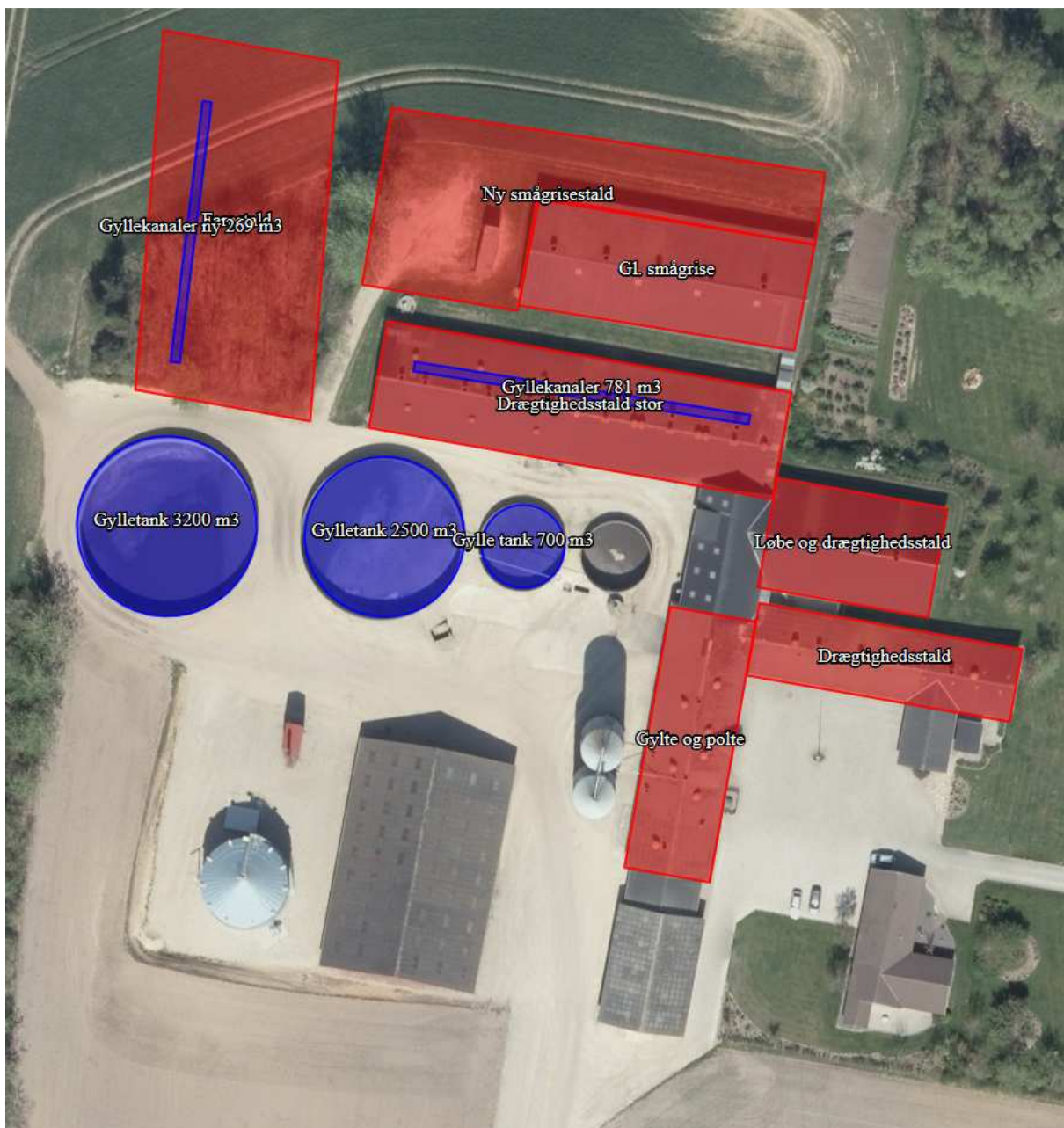
Ændringer i ejerforhold (eller hvem der er ansvarlig for driften) skal meddeles tilsynsmyndigheden. Inden etablering, udvidelse eller ændring af anlæg omfattet af Lov om miljøgodkendelse mv. af husdyrbrug, skal der indgives en anmeldelse til kommunalbestyrelsen jf. bekendtgørelse om tilladelse og godkendelse m.v. af husdyrbrug.

23. Ophør af drift

Ved ophør af driften, skal husdyrbruget foretage oprydning i et sådan omfang, at forureningsfare undgås. Herunder skal gylletanke, gyllekølingsanlæg og lignende tømmes. Lemvig Kommune skal kontaktes med henblik på at aftale, hvilke foranstaltninger, der skal til for at fjerne forurenende kilder, herunder bygninger, silo- eller tankanlæg.

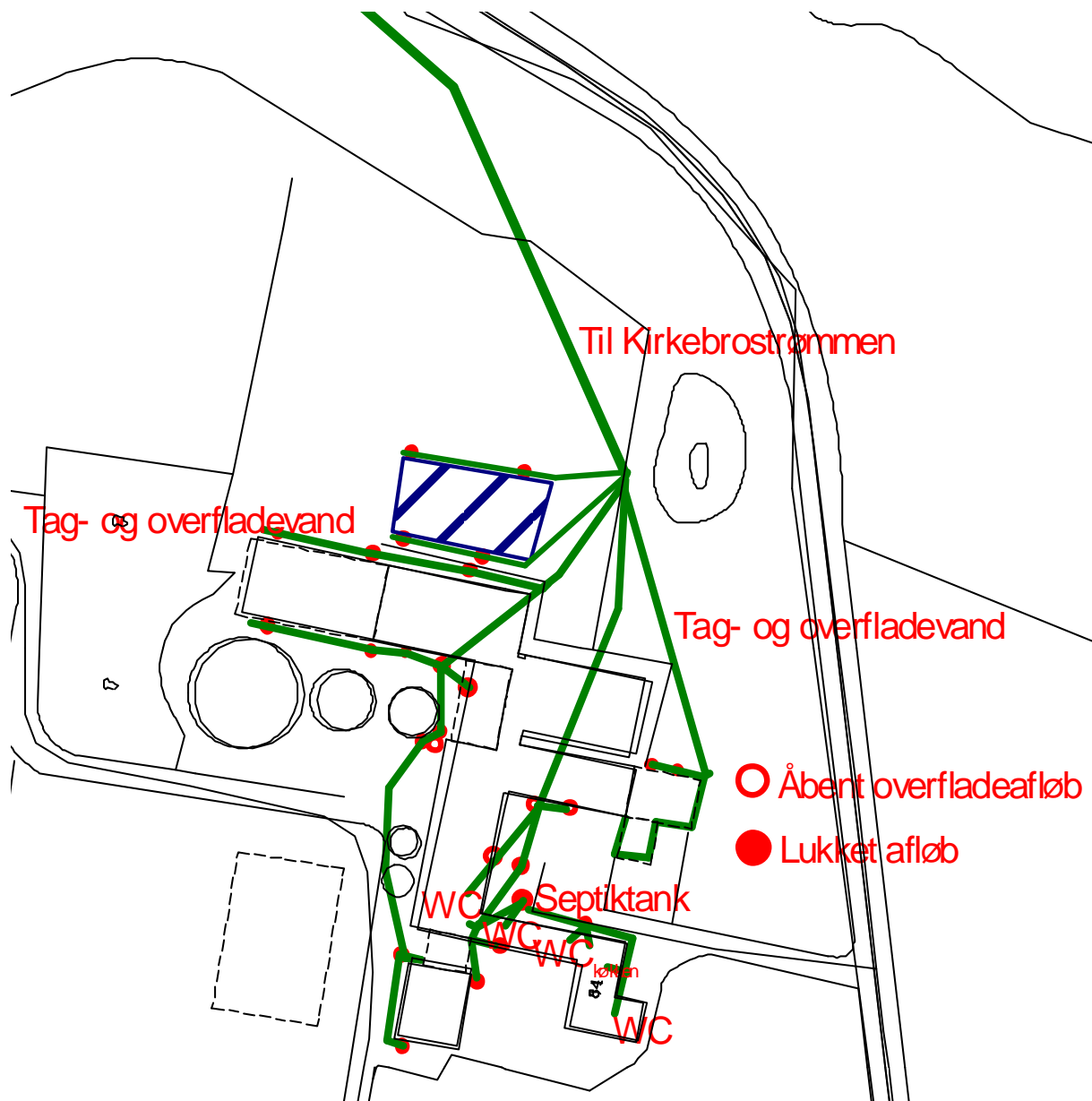

Bilag 2

Situationsplan fra Husdyrgodkendelse.dk

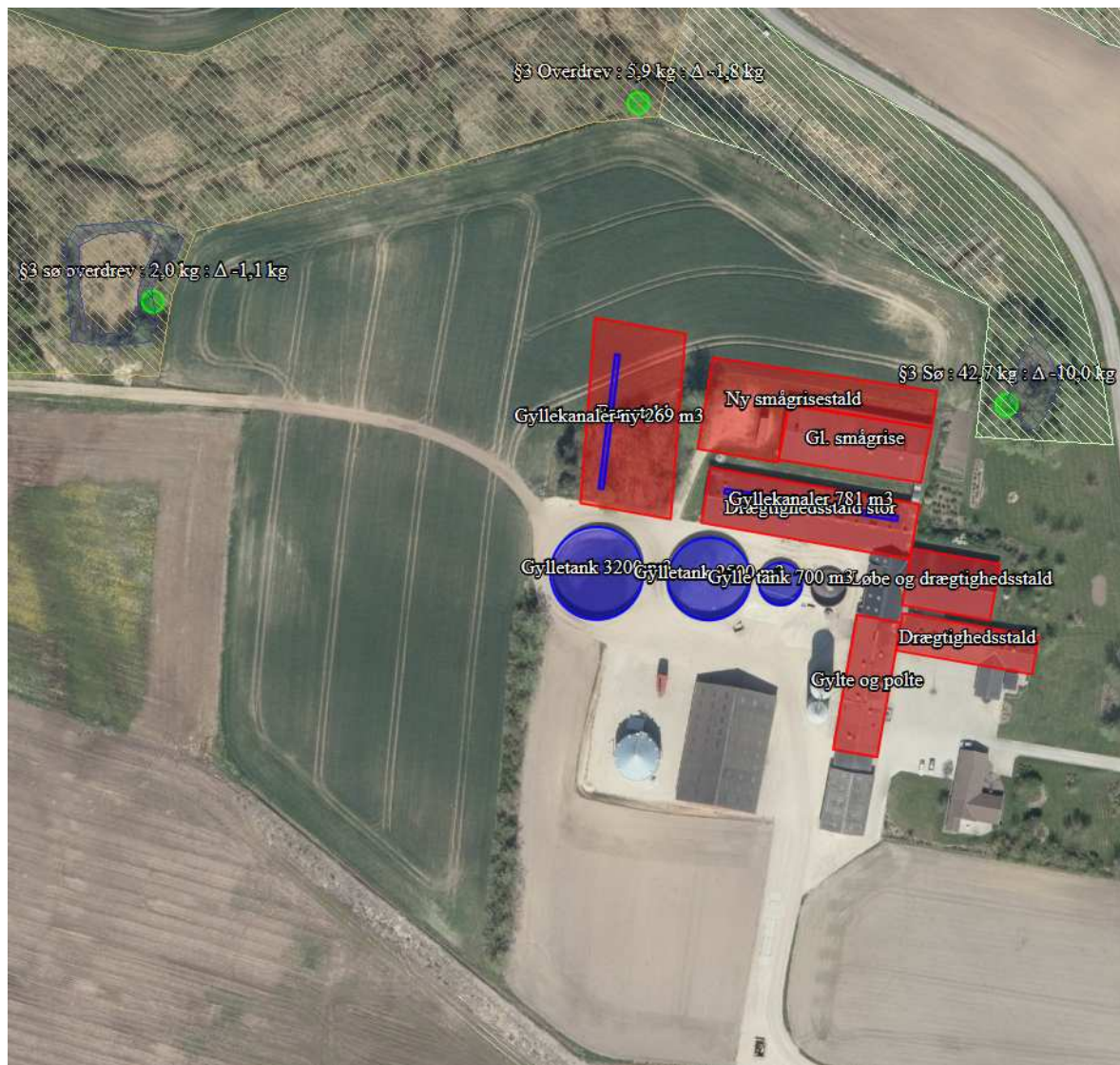
Bilag 3

Afløbsplan fra miljøgodkendelse 2010. Der er dog samme år etableret nedslivningsanlæg uden afløb til vandløb som erstatning for septiktanken på afløbsplanen.

Bilag 4

Ammoniakdeposition på nærliggende § 3-natur